

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
KANTON SARAJEVO
KANTONALNI SUD U SARAJEVU
Broj: 65 0 Ps 473335 19 Pž
Sarajevo, 03.11.2021. godine**

Kantonalni sud u Sarajevu, u vijeću sastavljenom od sudija: Nasihe Feto, kao predsjednika vijeća, Samre Akova i Anabele Bogdan Krstović, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja V. L. BH d.o.o. S., ul. br. S., koga zastupa punomoćnik Pizović Senad, advokat iz Sarajeva, protiv tuženih 1. A.-R. d.o.o. S., ul. S. i 2. A. F., ul. V., koje zastupa punomoćnik Beganović-Žutić Mirsada, advokat iz Sarajeva, radi duga, vrijednost spora 219.394,72 KM, rješavajući po žalbi tuženih protiv presude Općinskog suda u Sarajevu broj 65 0 Ps 473335 14 Ps od 31.12.2018. godine, na sjednici održanoj dana 03.11.2021. godine donio je

P R E S U D U

Žalba se odbija kao neosnovana i prvostepena presuda potvrđuje.
Odbija se zahtjev tužitelja za naknadu troškova na ime sastava odgovora na žalbu, kao neosnovan.

O b r a z l o ž e n j e

Prvostepenom presudom usvojen je tužbeni zahtjev tužitelja kojim je traženo da se tuženi obavežu da tužitelju solidarno isplate iznos od 207.030,52 KM sa zakonskom zateznom kamatom i to: na iznos od 4.709,13 KM počev od 10.07.2014. godine pa do isplate, na iznos od 168.223,92 KM počev od 15.09.2014. godine pa do isplate, na iznos od 34.097,47 KM počev od 30.09.2014. godine pa do isplate, kao i da mu nadoknade troškove parničnog postupka u iznosu od 15.789,86 KM.

Protiv prvostepene presude tuženi su blagovremeno izjavili žalbu iz svih žalbenih razloga, sa prijedlogom da ovaj sud žalbu uvaži, prvostepenu presudu preinači tako što će odbiti tužbeni zahtjev tužitelja ili pak istu ukinuti i predmet vratiti prvostepenom sudu na ponovni postupak. U žalbi navodi da je prvostepeni sud povrijedio odredbu člana 8., 123. i člana 191. ZPP-a. Žalbom se prigovara da je prvostepeni sud pogrešno i nepotpuno utvrdio činjenično stanje. Također prigovara da prvostepeni sud nije pravilno cijenio prigovor nedostatka aktivne legitimacije. U žalbi navodi da vještak finansijske struke nije uradila zadatak kako je to naloženo, već je izvršila prepis računovodstvenih kartica tužitelja, te da na takvom nalazu sud nije mogao zasnovati svoju odluku.

U odgovoru na žalbu, tužitelj osporava osnovanost iste, te predlaže da ovaj sud žalbu odbije i prvostepenu presudu potvrdi, uz naknadu troškova na ime sastava odgovora na žalbu.

Ispitujući prvostepenu presudu u granicama razloga navedenih u žalbi, kao i po službenoj dužnosti u smislu člana 221. Zakona o parničnom postupku - u daljem tekstu

ZPP (Službene novine FBiH br. 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15), drugostepeni sud je donio odluku kao u izreci iz sljedećih razloga:

Žalba je neosnovana.

Iz stanja spisa i utvrđenja prvostepenog suda proizilazi da je tužitelj sa prvotuženim kao primaocem leasinga, i drugotuženim kao jemcem, zaključio osam ugovora o finansijskom leasingu i to broj: 13624 od 31.05.2011. godine, broj: 14386 od 12.10.2011. godine, broj: 14504 od 10.11.2011. godine, broj: 14505 od 10.11.2011. godine, broj: 14605 od 05.12.2011. godine, broj: 16067 od 30.07.2012. godine, broj: 16242 od 11.09.2012. godine i broj: 16433 od 11.10.2012. godine. Predmetnim ugovorima regulisan je način i uslovi pod kojim primatelj leasinga može da koristi predmete koji su objekt leasinga (osobna vozila), kao i način otplate finansijskih sredstava po pojedinom ugovoru. Na osnovu istih ugovora ispostavljeni su predračuni za predmetna vozila, a tužitelj kao davalac leasinga je označen kao kupac. Prvotuženi je prema zapisnicima preuzeo objekte leasinga u ispravnom stanju i sposobnim za funkcionisanje. Prvotuženi nije uredno izmirivao obaveze iz ugovora o leasingu, slijedom čega je tužitelj dana 30.04.2014. godine, raskinuo Ugovor broj 13624 i prvotuženom dostavio konačan obračun sa danom 16.01.2014. godine. Na isti način raskinuti su i ostali ugovori o leasingu. Temeljem raskida ugovora broj 13624 i 14386 prvotuženi je dana 31.01.2014. godine, vratio objekte leasinga koji su bili predmet ovih ugovora, a tužitelj ga je dana 30.04.2014. godine obavijestio da u skladu sa Općim uvjetima ima pravo uplatiti određeni iznos u roku od osam dana, te da će se u protivnom smatrati da nema namjeru kupiti predmetna vozila, koja u tom slučaju tužitelj ima pravo prodati trećim licima i po cijeni koja može biti manja od iznosa po obračunu. Na zahtjev tužitelja dana 31.01.2014. godine, stalni sudski vještak B. Đ. je procijenio vrijednost (srednja realna tržišna vrijednost) motornog vozila Toyota Avensis na iznos od 28.722,43 KM, dok je u julu 2014. godine, procijenio vrijednost vozila Lexus na iznos od 44.341,20 KM. Tužitelj je predmetna vozila prodao trećim licima i to vozilo Lexus dana 10.07.2014. godine za iznos od 30.000,00 KM, dok je dana 30.09.2014. godine prodao vozilo Toyota Avensis za iznos od 22.500,00 KM. Tuženi je prije raskida ugovora preostalih šest vozila po zaključenim ugovorima o leasingu prodao trećim licima. Tužitelj je prvotuženom fakturisao troškove kasko osiguranja predmetnih vozila (police na ime kasko osiguranja), troškove procjene sudskog vještaka, troškove lagerovanja leasing objekata, troškove usluga direktne prodaje leasing objekata, troškove popravke itd. Prema nalazu vještaka finansijske struke na dan vještačenja, dug po osnovu zaključenih ugovora o leasingu ukupno iznosi 207.030,52 KM.

S obzirom da Zakonom o leasingu Federacije BiH (Sl. novine FBiH br. 85/08, 39/09, 65/13) prema članu 54. stav b) davalac leasinga ima pravo, ako ugovorom nije drugačije određeno, raskinuti ugovor o leasingu, ako korisnik leasinga poslije isplate prve leasing naknade, zakasni sa dvije uzastopne leasing naknade, a isti zakon reguliše i raskid ugovora o leasingu i naknadu štete i to član 55., to prvostepeni sud nalazi da je tužitelj imao pravo raskinuti predmetne ugovore jer primatelj leasinga i jemac nisu izvršavali svoje ugovorom preuzete obaveze. Prvotuženi je u skladu sa Općim uslovima tužitelju vratio samo dva predmeta leasinga (po dva ugovora), koja je nakon što je

ponudio prvotuženom na otkup, prodao trećim licima za iznose manje od procijenjenih, a sve u skladu sa članom 24.3. Općih uslova. Slijedom navedenog, prvostepeni sud zaključuje da su u skladu sa zaključenim ugovorima o leasingu, Zakonom o leasingu (član 54. i 55.), te članom 17. Zakona o obligacionim odnosima - u daljem tekstu ZOO („Sl. list SFRJ“ 29/78; „Sl. list RBiH“ 2/92 i 13/94 i „Sl. novine FBiH“ 29/03 i 42/11) tuženi dužni tužitelju solidarno isplatiti sve obaveze proistekle iz osam ugovora o leasingu, a u iznosu od 207.030,52 KM, kako je to utvrđeno finansijskim vještačenjem.

Prvostepena presuda je pravilna i zakonita, što se navodima žalbe ne dovodi u pitanje.

Prvostepeni sud je izvedene dokaze ocijenio u skladu sa odredbom člana 8. ZPP-a i u obrazloženju svoje presude pravilno izložio proces pojedinačne ocjene izvedenih dokaza, njihovog dovodenja u međusobnu vezu i izvođenja zaključka o postojanju odnosno nepostojanju pravno-relevantnih činjenica za donošenje odluke u ovom sporu. Ocjena pravnih učinaka utvrđenog činjeničnog stanja ne predstavlja primjenu odredbe člana 8. ZPP, već materijalnog prava, a prvostepeni sud je ocijenio sve dokaze od odlučnog značaja i za svoju odluku je dao pravilne razloge (član 191. stav 4. ZPP-a), pa prema tome nije bilo povreda postupka iz člana 209. istog zakona.

Neosnovano se žalbom prigovara da tužitelj nije bio ovlašten nastaviti postupak, s obzirom da je zaključio Ugovor o cesiji sa E. M., o čemu je pismeno obavješten sud. Naime, od stranačke i parnične sposobnosti, kao i procesne legitimacije treba razlikovati stvarnu legitimaciju (legitimitatio ad causam). Stranka je stvarno legitimisana ako je učesnik materijalnopravnog odnosa iz koga je nastala parnica. U sporu po kondemnatornoj tužbi, a što je u predmetu slučaj, tužitelj je (aktivno) legitimisan ako on u tom odnosu ima položaj ovlašćene strane, a tuženom pripada (pasivna) legitimacija ako se određena dužnost vezuje za njega. Pitanje stvarne legitimacije je materijalno pravne prirode i ako sud nađe da sporno pravo ne pripada onome ko se u sporu pojavljuje kao stranka postupka ili nađe da je sporno pravo prešlo na treće lice po sili zakona ili po pravnom poslu, tužbeni zahtjev će odbiti. U toku ove parnice tužitelj je obavijestio sud da je sa E. M. zaključio ugovor o cesiji za predmetna novčana potraživanja, međutim tužiteljevo otuđenje prava je irelevantno za njegov procesno-pravni položaj. Naime, prema odredbi člana 61. stav 1. ZPP-a otuđenje stvari ili prava ne sprječava stranku da parnicu dovrši, dakle tužitelj ima procesnu legitimaciju neovisno o stvarnoj legitimaciji. Stoga, prvostepeni sud je pravilno cijenio irelevantnim ovaj prigovor tuženih.

Tužitelj je izvedenim dokazima dokazao osnov i visinu svog potraživanja, kako je to prvostepeni sud pravilno našao. Prvotuženi prema utvrđenom činjeničnom stanju, nije redovno izmirivao obavezu plaćanja, što nije učinio ni drugotuženi kao jamac, pa je shodno tome tužitelj prema odredbi člana 54. Zakona o leasingu FBiH, imao osnov za raskid svih osam ugovora o leasingu. Budući da je dva predmeta leasinga, po dva ugovora, nakon raskida prvotuženi vratio tužitelju, te na poziv tužitelja nije iste otkupio u roku od osam dana, to je tužitelj imao pravo prodati predmete leasinga trećim licima i po nižoj cijeni od iznosa po obračunu i to temeljem odredbe člana 24.3. Općih uslova koji su važili u vrijeme zaključenja. Shodno navedenom, tužitelju pripada pravo da od tuženih

prema zaključenim ugovorima, te odredbi člana 55. Zakona o leasingu (efekti raskida ugovora i naknada štete) naplati sva potraživanja, uključujući troškove koje je imao u pogledu realizacije zaključenih ugovora i naknade koje su posljedice raskida ugovora, u iznosu u kojem je to utvrđeno na osnovu nalaza vještaka finansijske struke P. K. (ukupno 207.030,52 KM).

Prema odredbi člana 55. Zakona o leasingu, davalac lizinga koji raskine ugovor o lizingu iz razloga utvrđenih članom 54., st. (1) i (2) ima pravo oduzeti predmet lizinga, kao i pravo na naknadu štete (stav 1.). Ugovorom o lizingu može se predvidjeti način na koji će se izračunati visina naknade štete, koja ne može prelaziti interese ispunjena ugovora (stav 2.). Raskidom ugovora iz stava (1) ovog člana korisnik lizinga gubi pravo posjedovanja i korištenja predmeta lizinga, a plaćene lizing naknade neće se smatrati plaćanjem predmeta lizinga i ne daju pravo korisniku lizinga na dio vlasništva nad predmetom lizinga (stav 3.).

Imenovani vještak je u cjelosti postupila po zadatku suda, a na osnovu dokumentacije koju je tužitelj izveo kao dokaz na glavnoj raspravi, kao i one dokumentacije koju je kao dokaz izveo tuženi. Zadatak vještaka finansijske struke nije bio, niti je mogao biti da utvrđuje činjenice koje su izvan kompetencije vještaka, pa tako ni činjenicu da li je i koja popravka vozila izvršena, a kako je navedeno u računima tužitelja. Vještak je analizirala analitičke kartice i knjiženja izvršena od strane parničnih stranaka, a sva knjiženja kad je u pitanju dug po predmetnih osam ugovora, kao i uplate, su se temeljila na računima i ostaloj dokumentaciji koja je izvedena kao dokaz u ovom postupku. Radi navedenog, neosnovano se žalbom ističe da prvostepeni sud na takvom nalazu vještaka nije mogao zasnovati svoju odluku. Prvostepeni sud je dao potpuno i jasno obrazloženje za svoju odluku, koje kao pravilno u cjelosti prihvata i ovaj sud, pa se žalitelj upućuje na obrazloženje pobijane presude strana 11., 12. 13., 14. i 15.

Ostale žalbene navode ovaj sud je cijenio, ali ih neće posebno obrazlagati, jer ne utiču na drugačiju odluku suda u ovoj pravnoj stvari u smislu člana 231.ZPP-a.

Imajući u vidu sve navedeno ovaj sud je ocijenio da ne postoje razlozi zbog kojih se prvostepena presuda pobija, pa kako nije našao ni da postoje razlozi na koje drugostepeni sud pazi po službenoj dužnosti, na osnovu odredbe člana 226. ZPP-a je odlučio da žalbu odbije kao neosnovanu i prvostepenu presudu u cjelosti potvrdi.

Odgovor na žalbu nije radnja, koja je bila nužna za ishod žalbenog postupka, stoga je u skladu članom 387. stav 1. ZPP-a odbijen zahtjev za naknadu troškova sastava odgovora na žalbu.

Predsjednik vijeća
Nasiha Feto